

Namų darbas

83.03.11

Mokyklinis rašinys

1. Kas tai yra tema?
2. Kaip atsabinti į temą:
  - a) mosekliai;
  - b) pirmas darbas - suplanuoti medžiai;
gg;
  - c) atrinkti temai reikalingą medžią
gg (ne tik reikalingas tezes, bet ir tuos kūriniai ar epizodus, kuriuos cituosi).
3. Temos būna literatūrinės ir laisvos:
  - a) klansimas, kuris liečia kuri nors rašytojė i jo knygoje („Stiprių asmenybų išankstumas Krievės padanimose“) - literatūrine tema;
  - b) bet kurio visuomenėi gvardejus klansimo aptarimas - laisva tema („Kodel aš pasinkau technišką profesiją?“, „Je vi sad dangus išlieka grynas“, (A. Baltakis)).
4. Laisvoi temai prielomai:

- a) remis gresine literatūra;
- b) negalima tuččiažiobianti;
- c) iš adatos negalina prikeldyti vėsimo;
- d) laisvoje temoje galima rašyti tik tada, jeigu šis klausimas mano jaudina;
- e) rašymje turi išryškėti mano as.

5. Temos sprendimas:

- a) konkretnus atsakymas
- b) tam reikia nüpestingai atrinkti medija.

gg.
c) negalima priklausantи turinio paskojimui.

6. Kalbos dalybai:

- a) skirti mobiliui bėlai.
- b) kalbiniai netikslumai:
- nandoti (= vartoti) siodj;
- persipinti (= susiepinti)
- gantis (= susidaryti)
- pramatyti (= numatyti)

bolioti (= keisti)

reidyti (= rengti)

renzilgo (= netinkus)

vedanti (= pagrindini) mintis.

7. Linksmiai:

- a) Įnargininkas (Brišius tapo neribelin-
gu (= as). Išmūčiu reikty būti ryštingesniu(ju)

Rašybos ir skyrybos bartojimas

83.09.2

Amsius ilgus metus ango uosis gresius,
ir ango, ir lepois žalios. Maža maža
mergavę seidejį prie mosio mosio vas netelio
ir vertė iš mosio mosio liny knodelio plo-
mus plonus sinlus. Du jaučia Bagymas
dvare bandjaninkai: Petras Belsys iš
Sileių kaimo ir Juozas Pranašaitis iš Ba-
liupis, išsinušė iš Kieklainių ūkio porduo-
ti, sioko mūspirkli.

2 m.
2 m.
menas.
poz. 153

Namų darbas

83.09.3c

Įmonės puola vienas per kitą, glėbes-
čiuojasi, šluusto oktaugsmo ašaras, nega-

li obšidžianti susitikimo laime. Ji išba-
zeiš ganna druską, vandenį, degelius, no
maistą ir tinkus, o jai perduode pagautę
žurž.

Tas žmogus buvo misiominis, prieš
keletą metų sugrįžęs iš Brazilijos. Jos tra-
dicijos ango iš plėtusi mieste, praktiškai
caro generolių paverstame neįvertinama tris-
tote.

Pilases darbas

27-5

Lypg žaibai pjaudamas erlus, ore
šandie kregždės. Šiandien kurišta šienule-
santukė laip degintę deginai. Jura
slepia deng pastapčius. Miškelys iž-
dejo iš kvepejų gėlių. Tamčiai keletas
naktį sangujo karas. Šeštintas baltas,
gimines geras. Palyka vejelių. O Ado-
melis snytejų kostoliu nesuvokiamu, iš

siebos gilumos trykštančiu oklūgsmu.

Hilados, kaimingois dienomis, išsigirsta
daina būty muskonkėjusi, nepalikdama šir-
dyje pedsakų, bet šiandien tegul be sodsing,
jि halbejo sunčiai, skriandos balsu, karp-
dama išgetęs paliktinius sava lankaus, apie
upius ir neįspėjančio kelto jaunies priešiu,
atiskiamam iš vien misy deiminių herine.

Namy darbas

8. 12. 0.

I. Tais yra stilistika - (Vilnius kultūrinis-
tas poseti). Kaip likvinius žmogus turi
savo rosi, tarp likvinių turi turėti savo sti-
lini.)

Ps.: savo stilis reibia turėti visome kame;
II. Stilius priklauso nuo savinių faktorių:
1. Charakterio;
2. Intelekto;

3. Erudicijos;

4. Profesijos;

5. Interesų (žmogaus kelbės sritis)

neturinumo. Pvz: potakumas, grūdumas it.t.)

III. Kas yra geras stilis:

1. Geros stilius - atitinkamas vardo
jamo struktūrai;

2. Bendrieji stiliingos kelbos reikalo
vimosi:

a) laikumas;

b) paprastumas;

c) glaudumas;

d) tikslumas;

e) gyvyumas;

f) ekspresumas.

Aiskumas

I Semantinis aspektas:

1 Reikių veikti retesnių žodžių
(archaizmų, naryzdovų;

a) archaizmai - puses žodžiai;

b) neologizmai - nauji žodžiai su
formuluoti gyvenimini reikalavimai;

c) eorganizmai - sintesių žodžiai;

d) borborizmai - savetinės žodžiai;

2 Dangios reikšmės žodžių vortojimas.

II. Morfologinis aspektas:

1 Išrodo vortojimas:

a) pakeisti žodži;

b) pakeisti deiktivardži;

c) keičiamo sekinio konstrukciją;

d) išnėti papildome.

2 Linksmo vortojimo klaidos:

a) vienodi linksmie sekingi negabini;

b) kilm. prasmės netikslumai;

c) linksmo formos

P.s.: Neteisingas linksmų vortojimas išver-
gimos keiciant sekinio konstrukciją.

III Sintaktinis aspektas:

1 Žodžių derinimas;

2 Negatine pravyti reikalingos žodžio.

83. 12. 16.

Tikslumas

I. Semantinis aspektas:

1. Kelbos tikslume dėng paruojus kyla, bei reteisinei parenkami sinonimai:

a) netinkomas ^{žodžius} sinonimas vartojimas;

Pvz.: Mišky ūkio specialistams tels deng dirbt., kol atstoti būvo meteis okupantų su-

griantį mišką. (ne atstoti, o atsigrino, ne

grąžintą, o minčia)

b) netinkomas sinonimų vartojimas;

Pvz.: Gelbujame, kad sveiciams mišky mis-

ties patikė. (ne gelbujime, o minome)

c) panašius žodžius skubai kejimas;

Pvz.: Įvei - eibi, tiekti - teikt;

d) blaugę žodžių raudinės

Pvz.: ne stambus synys, o svorbus.

II. Morfoliginis aspektas:

1. Priedelis netinkamai:

Pvz.: Linia placių minkštojo (epidurijo)

* alybinis priedelis;

Pvz.: pastate ne persileisti, o skeityti.

3b) Priedelio tikslumas;

Pvz.: dėmes ne organizuotas, o suorganizuotas;

2. Priesagų vartojimas netinkamai;

Pvz.: 500-600 rentgenų dozės, būna mi-

tingos (= mirštamos, mirštinos).

3. Izordzinimo forma, kai p abcentavimo priemonė (prototip - prototipejai).

4. Be ribelės nevertati išordžios formos;

Pvz.: jendininkėjai (=jendininkys) cilenerčiai.

5. Atsargieji su cheicis;

Pvz.: Fehliai iškloti belonine phytale (=beloniens phytale), Pihėčie turėtose (rečias).

6. Vortklane ne prieveitsnis, o būdantis;

Pvz.: galvelis atrodo siamei (=siurus)

* Neveikiančių žodžių kaičiai reikiannagiai:

Pvz.: vyras būna susienintibensieninis).

8. Klaisti linksmas;

Pvz.: nusipirkę krepeliai (=krepelys)

9. Gakinio konstrukcija;

Pvz.: Vaikams patiko programos, kuri (mes ji)

buvos išbuni, gausi atlikta.

III Sintaktinio aspektas:

1. Iodinės derinių:

Pvz.: Tokinių savoje trirdos (trinity)
bulvynių simbos su strebūčiais.

Glaustumas

I. Semantinis aspektas:

1. Kalboje neturi būti:

- nereliktingys epizodai;
- ilgys išėjimas, ekskursijos;
- astmės nereliktingos išskiriasi nuo klausos

2. Glaustumie prieš padele

a) jungtys, jungiamys išskiriasi išskirtinėmis.
Pvz.: Nesugrentas - ne vairis.

b) išskiriasi prieš klausimą

Pvz.: Ji trumpai krypteleja į, krečia susimimbidi-
jusi lipomis, eina migdytis. (Ji kryptelejo į, kai-
tis nėmibūdėjusi, & vėliau migdytis)

c) atsižiūrėti žalčiuočio robumo:

Pvz.: Višta gandžiai patenkinti, kuri patenkėja.

(Višta gandžiai algirino patenkinti senle)

d) ištraukimo robumas

Pvz.: Šiemet pavaario egzonimų sekcija pas-
togių dengia ankstien. Ir dabar, kuri
egzonimų sekcija yra pasikeitusi, jau
geliu aplati jas rezultatus. (Šiemet
pavaario egzonimų sekcija pasikeitęs
ankstien, iš jen geliu aplati jas rezultatus.)

II Morfologinis aspektas:

1. Nereikalingi posyminiai:

Pvz.: Savo sukurtoose apskymose jis
gręžta ant kovo lūnus ir inteligenciją.

2. Reikiaviantys rodbių išoriniai

Pvz.: Jis myphabovo juos nubr už jis tingi-
jimus.

Gyrumas

I. Semantinis aspektas

1. Nedena kalboje daiktovardžio

2. Nevertokime ne komesinį daiktovardį

2.

Gyvumas

1. Sakinio gyvumo pagrindas - vėčiamosiųjų
(tarsiškė, kintavos, vaidijo)

2. Tikslo apl. reiškiniai bendrobuvi.

Pvz.: - Kainos grūdys?

- Pūnigoms det.

3. Be reikalo veikojančios veiksmuočios:

Pvz.: rinkosine paskirtinė, o posiltis.

4. Dėkiomis nūčių gynesni už neveikimą:

Pvz.: Doveidinės, dnuočių part.

II. Morfolozinių aspektų

1. Reikia mokelti vortoti morfol.

(liepiamajį vieną būdinginį (Pvz.: upėnka, myranka))

2. Vortoti žodinių populiariojų elipses:

Pvz.: Atskaičiukai minčiųjų jūros, žalavų pmo rems

ir išvažiuosiu, Prūsus (nevaltingos žodis)

3. Jinkamai vortoti ištiktukai:

Pvz.: vartinių lankų lankų spraudon.

4. Nevertobūtieji būdai ištais:

Pvz.: prūnėse ne apie sveikatos storij, bet
apie ligas.

Slankumas

1. Bendrasis labkoji būdo (geriausis būdymas)

2. Vienkinei skemėms sandinės;

3. Žeikinys nemethams anksčiai, kai reikiangę sandiniai
ne kertojosi - trūkme, motinė, miltinė

3. Utenčtinis atstikimas vienos;

4. Žymomis atstikų ypatys kertojimos skirsto-
mos į du tipus atstovaujant ir esančioms:

a) atstovaujanti - vienodos arba artinė

5. Teng slankymo priekelis turtynas;

b) esančios - vienodo arba artinė slankymo
kelias kertojamas,

Poprastumas

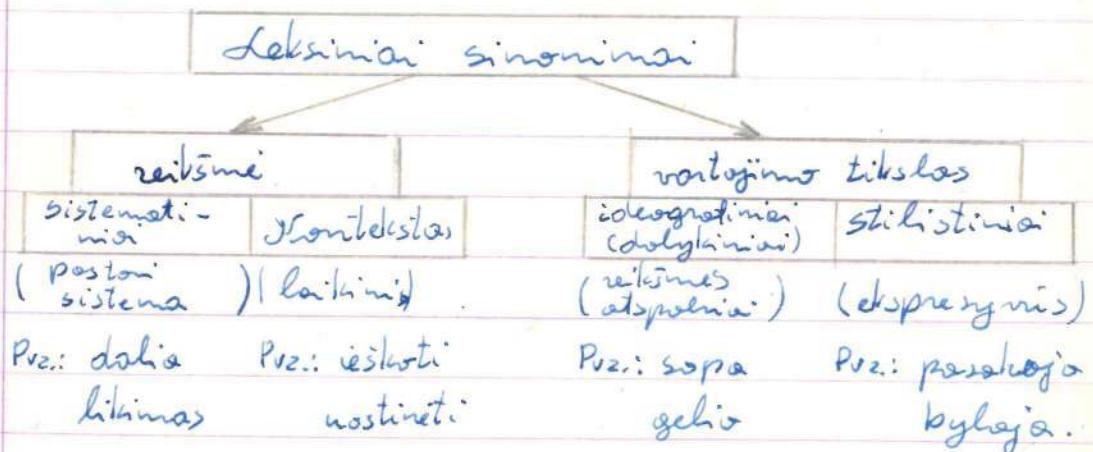
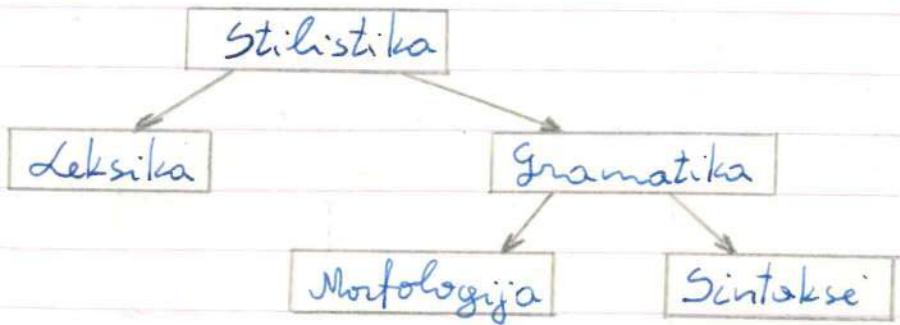
1. Tengtie sakinimoji įmonės fuzijos, perne-
lyg sandetingos konstrukcijos. Pvz.: Destrukty-
vinės akcijos Tarsus. (ardomasios vartelių būdymas)

2. Nevertotoli įmonės tropis į polygaminus:

Pvz.: Prelatos aplinkė darbo adisejus konkurse.

	Aistinmas	Teklinmas	Glaustinmas	Gymnos	Paprostinmas	Strembinmas
Semantinius aspektas (žodynas) (atsargiai su žodžių atnaujinimais)	Vengti relesmis žodžių - neologizmų, archaizmų, įvargini- žmų, borberizmų. Vengti dengia- reikšmų žodžių. Įrodžių vartojimo; chiprosmybei; moli- lių terminologijoje.	Neteisingi poreikiai iš saiminių; pa- romai (lenteklės) bloges žodžių pe- niškinimas, atvergimie- si iš daiktinių, veikia- moios dalyviai; lindinių iš prie- lindinių.	Šaltos vengti ro- neikšlingos epizodų, ilys išėjimas, ekster- is. Glaustinmas - dele žodis iš žodžių (slėdinimas (sakinys ištraukymas) tento yra (-))	Salinio gymnos pregrundas - veikia mo- žodis; veikiamoji žodis ypač nė neveikiančios; iš- takdintas (-); neikma žodžiai daiktova- ciai, elipsė; veiksmo žodis iš daiktovos oblijuoti- gių (pvz: vely- ti tilaininės)	Vengti rekiuiuose išvertinis žodžiai, pervergys sudėtin- gys lantukais; nevartoti išvertinis tropas iš poligimi- mų, fiziologi- mų (idionas i lai- ros)	Vengti ištaisoti (gyri- nius tilaininės); slėme- nių sandūras; atitink- tino žinio (-); išmo- sgymninge slėme- nių sandūras: a) akteracijos; b) ašomenos.
Morfologinius aspektas (formos) (atsargiai su gamininė formos)	linksnio vartaji- mo bėdai; links- nio monotonija; veiksmo žodinių daiktovardžių; atsargiai su sogn- gazine formos.	Prišokelius i prieza- gy reliktais; įvaidžiavimo for- ma; keičianti links- niai; retiniai kon- trukcijos.	Nereikšlingi poz- icijos; tampraus vartojime; išverzimai.	Reikiuose vartoti: mušos, vartoti te- zinių papildomų elp. sg. Irkomei varte- ti ištakas. Neve- ikime luncelinius žodžius.		Kirčiai ir geras pos- kartojimas (-);
Sintaktinius aspektas (konstantas) (atsargiai su konstrukcijų)	Sakinio pedonimas, žodžių deiniams bėdai, negelima prangių reikšlingos žodžių; sakinių da- lių vieta sakinyje.	Žodžių deiniams; prangių ištakės lankinių; ūchinių; vielų žodžių jingimo pvz: pagrindis; žodžių tarkos chiprosmybei.	Sakinio veikslas ekspresijos dižini- mas; vielų sakinių išvertinių ištakinių apiblinkymas. Glaus- tulos prangių po- torės i priežodžių.	Formų bėdai lankia (vengti monotonijs; hipotaksė; parataksė; arindelėmos;		Sakinys turi būti paškumas nema- stuvępiam orba sakinio komponentai; prozos ritimes ne- turi vieneto.

LEKSINĖ STILISTIKA

I. Sinonimų vortojimas, kai elementaroji matematika;

II. Sinonimų vortojimas yra daugiausiai kintantis:

1. Sinonimei kelkai silektia: gyvumus
  - a) gyvumo;
  - b) tikslo;
  - c) roiedingumo;
  - d) nėujų emocijų;
  - e) nėujų vertybų.

Namų darbas

84. 03. 24

19 pratimas

K. Donelaitio laikais Europos literatūroje nebuvau vieno žymesnio poeto, knygos arba heksometru. Tad rašytojas išsiu atnaujinę išristina iš XVIII a. Europos literatūros. Daugumas Grinkis, pirmasis lietuvių kalendorius leidėjas, gine besiemius bajorus nuomonišky ūčiuoje. Miegan; kai atsigu-

lion po pusptyčio, ligi šiol dybėan. Tačiau ne minėtas, ne apgrentę, o tikrojo vardo tarys esant įvairiai!

84.04.01.

Namy okarbas

- avilis - sisteminių,
- naujas - kontekstinių,
- neat

84.04.01.

Namy okarbas

17 pratimas

avilin	- kontekstinių, stilistinių,
naujan	
nutvers	- sisteminių, stilistinių,
pagrieps	
baudoti	- sisteminių, stilistinių,
verkti	
negaludoti	- sisteminių, ideografinių,
sirgineti	

nesutikimai	- sisteminių, ideografinių,
liniščai	
žengė	- sisteminių, stilistinių,
ejo	
iedejo	
lingejo	- sisteminių, stilistinių,
simborno	
skalinti	- sisteminių, ideografinių,
loti	
žengė	- kontekstinių, stilistinių,
iedejo	
bijo	- sisteminių, ideografinių,
baidosi	

Antonimai

1. Antonimai - tai priešingos reikšmės žodžiai.
2. Antonimai skirstomi į tris grupes:
  - a) žodžiai turintys priešingo reikšmingumo. Pvz.: juodos - balta.
  - b) žodžiai, kurių igyje priešingo reikš-

ms perteikti praeagos i priešdėlins:
Pvz.: baltas - nebaltas.

5). žodžiai, sijojantys praeingo reikšmingo kontekste. Pvz.: Nors deo medium Septim, vis degutu drosks.

Namus darbos

20 pratimas

žviblis } kontekstinių
briedis }
pradefjai } sisteminiai
baik }
nakties } sisteminiai
dienos }
darbai } kontekstinių
juokai }
baloj } sisteminiai
ugnij }
sotus } sisteminiai
alkenos }

šluonis } sisteminiai
smekia }
laivai } sisteminiai
vergone }
valon } sisteminiai
šlomtien }

Namus darbas

Trasiologizmų pavyzdžiai

Nr.	Pavyzdys	Aiskinimas
1	Užvaranti ant kelbos	prakaltinti
2	jūrus dienas išdėti	išlaikti
3	laidyti liešius	plepeti
4	vertis iš katilio	stengtis
5	vartytis kaip inkstos tanknose	gerai gyventi
6	vyras iš stumens iš liemens	graus vyras
7	kimba kaip smala prie tekino	sigriai lemta
8	kaip paiklosi taip išsimiegosi	
9	laksto kaip aitvaras	principiški

l. frz.	10	bamba keip ubages knygas pabėgęs	bamba plepa
l. frz.	11	matysi kaip kate pelę	nerosi
l. frz.	12	sistigti į aks	siiminti
l. frz.	13	į ligas išvoysi	susindinti
l. frz.	14	lenkti burnelę	genti
idiom.	15	žegnoti botagu	mušti
l. frz.	16	sustabdyti į okis	pawodyti
idiom.	17	kuprių ištaisyti	mušti
l. frz.	18	pasakyti rokundę	suvertokyti
idiom.	19	korili išmazginti	mušti
l. frz.	20	būčiulins pamylėti	pernisiinti
l. frz.	21	santė iškyro išdrylikos	riduslienis
l. frz.	22	nandėlis meilti	prasyti
idiom.	23	žadėtoji valanda	mirkes laikas
l. frz.	24	sunmani į sprondą	mušti
idiom.	25	biess priestis	būti pikčiuone
l. frz.	26	germogni roknotis	sunstanti
l. frz.	27	iš magų išdansti	atinti
idiom.	28	atniesti į dvorą įvendę	supraisti
l. frz.	29	išdrostti lankas	iseiti
idiom.	30	per nizyų eitz	priešintis
l. frz.	31	alyg atnito	apsidžiongi

32	nelaidyti liežuvius	neplepeti
33	pravonyti per gerklę	prangereti
34	seisti ant sprondo	engti ky nos
35	niekus tanzyti	kolbelti nosamores
36	mršukti sprondo	mrasti vžimasti
37	taršket keip žydo ratai	plepeti
38	niekus plepa	mrasiuke
39	siškininti	šmigti
40	kiuti į minas per blyškius	melio neveikti
41	kvareinti galvą	trunkinti
42	pinigus į vandenį	isleisti pinigu be reikob. frz.
43	vergti keip muselei be išnigus	ostekelti
44	pastovuti keip t pūstę	išsipistytii
45	sovereit keip ratai nėsta	greit laikas einai
46	neikies keip žiburių	protinges
47	keip iš pieno išplankes	grasius
48		
49		
50		
51		
52		
53		